

RAPORT O STANIE GMINY POLICE W ROKU 2022

Police 30.05.2023

Centrum Szkoleniowe

Fundacji Rozwoju Demokracji Lokalnej w Szczecinie

Zespół ds. Doradztwa i Rozwoju w składzie:

mgr Robert Żarkowski

dr Agnieszka Malkowska Uniwersytet Szczeciński

dr Arkadiusz Malkowski Zachodniopomorski Uniwersytet Technologiczny w Szczecinie

We współpracy z Urzędem Miejskim w Policach

PODSTAWA PRAWNA

Obowiązek sporządzenia raportu o stanie gminy wynika z art. 28a ustawy o samorządzie gminnym.

Raport obejmuje działania podejmowane w roku 2022.

WSTĘP

I. INFORMACJE OGÓLNE

II. OCENA POZIOMU ROZWOJU SPOŁECZNO-GOSPODARCZEGO GMINY

OBSZAR 1: SYTUACJA DEMOGRAFICZNA

OBSZAR 2: SYTUACJA FINANSÓW PUBLICZNYCH

III. INFORMACJE FINANSOWE

DOCHODY BUDŻETU

WYDATKI BUDŻETU

IV. INFORMACJA O STANIE MIENIA KOMUNALNEGO

V. INFORMACJA O REALIZACJI POLITYK, PROGRAMÓW I STRATEGII

- ❑ ROZWÓJ GOSPODARCZY
- ❑ OŚWIATA I EDUKACJA
- ❑ POLITYKA SPOŁECZNA
- ❑ TURYSTYKA I SPORT
- ❑ KULTURA
- ❑ GOSPODARKA KOMUNALNA
- ❑ OCHRONA ŚRODOWISKA

- ❑ LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI DLA GMINY POLICE DO ROKU 2025
- ❑ GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY NA LATA 2022 –2024
- ❑ GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII NA 2022 ROK
- ❑ PROGRAM PROFILAKTYCZNY PEDAGOGÓW SZKOLNYCH GMINY POLICE – WOLNI OD ...2
- ❑ PROGRAM WSPÓŁPRACY Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI
- ❑ PROGRAM „SZCZECIN PRZYJAZNY RODZINIE”
- ❑ POLICKI BUDŻET OBYWATELSKI

VI. REALIZACJA UCHWAŁ RADY

VII. WSPÓŁPRACA Z INNYMI SPOŁECZNOŚCIAMI SAMORZĄDOWYMI

VIII. ROZWÓJ ZASOBÓW LUDZKICH W SEKTORZE SAMORZĄDOWYM

PODSUMOWANIE

RAPORT O STANIE GMINY POLICE W ROKU 2022

W latach 2012-2022 liczba mieszkańców Gminy Police zmniejszyła się o 2 797 osób.

Tabela 1. Liczba ludności w Gminie Police

ROK	2012	2014	2016	2018	2020	2022
LUDNOŚĆ	42 167	41 887	41 584	41 436	39 925	39 370

Tabela 2. Podstawowe dane o bezrobociu w powiecie polickim w 2022 roku

POWIAT/GMINA	OGÓŁEM		Z PR. DO ZASIŁKU		ZAMIESZKALI NA WSI		WSKAŹNIK BEZROBOCIA
	RAZEM	KOBIETY	RAZEM	KOBIETY	RAZEM	KOBIETY	
2022							
Policki	1 179	658	125	85	661	370	2,3%
MG. Police	629	346	62	45	146	79	2,6%
G. Dobra	297	166	39	24	297	166	1,8%
G. Kołbaskowo	205	118	22	15	205	118	2,2%
MG. Nowe Warpno	48	28	2	1	13	7	4,8%
Województwo	40 144	22 600	5 800	3 494	17 200	10 271	4,0%

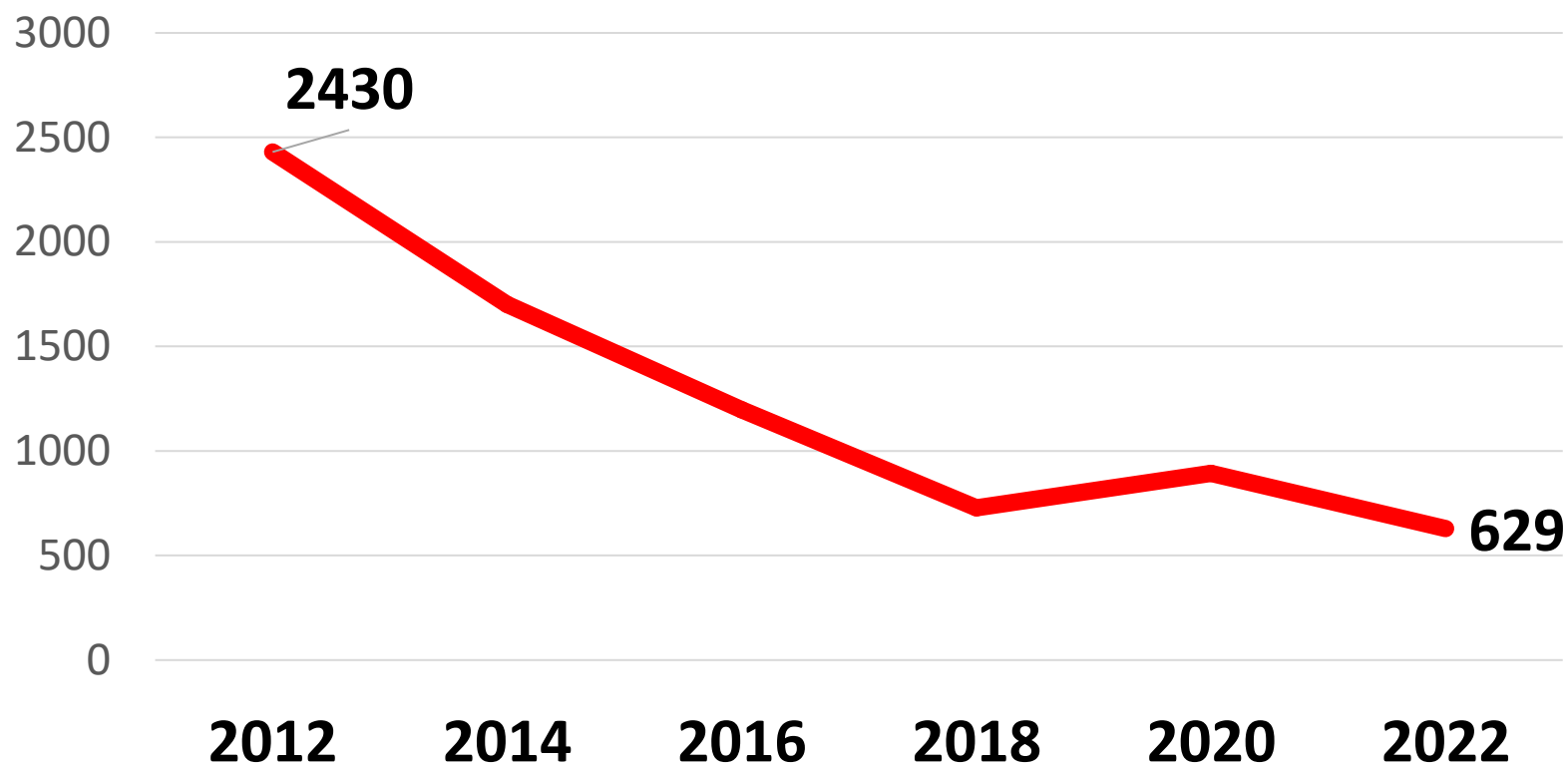
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wojewódzkiego Urzędu Pracy (stan na koniec grudnia 2022 r.).

W analizowanym okresie wyraźnie zmniejszyła się liczba osób bezrobotnych.

W 2022 roku bez pracy w Gminie Police pozostawało **629** osób.

Wskaźnik bezrobocia wyniósł **2.6%** i był wyraźnie **niższy** od średniej wojewódzkiej.

Wykres 1. Liczba osób bezrobotnych w Gminie Police

Źródło: Bank Danych Lokalnych

Istotnym potencjałem rozwoju społeczno-gospodarczego gminy jest także przedsiębiorczość samych mieszkańców. Na terenie gminy zarejestrowano w 2022 roku **346** nowych podmiotów gospodarczych (wobec 316 w roku 2021).

OCENA POZIOMU ROZWOJU GMINY POLICE

W celu przeprowadzenia wiarygodnej oceny sytuacji, w której znalazła się gmina, dokonano wielokryterialnej analizy porównawczej. Analizą objęto 72 gminy miejsko-wiejskich, z uwzględnieniem 2 obszarów badawczych tj.:

- Obszar 1: Sytuacja demograficzna;**
- Obszar 2: Sytuacja finansów publicznych.**

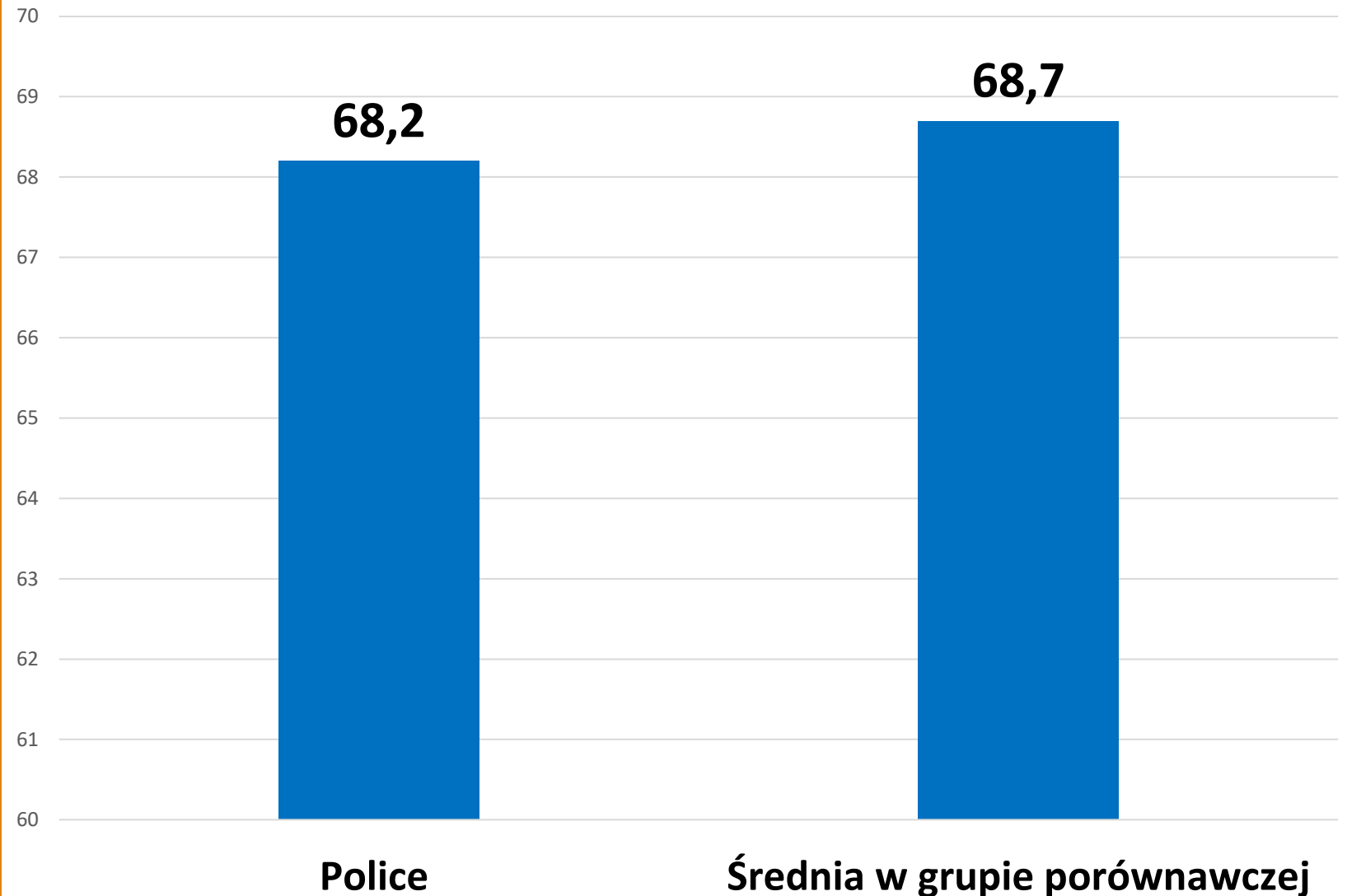
OBSZAR 1: SYTUACJA DEMOGRAFICZNA

Stabilna sytuacja demograficzna i zastępowalność pokoleń jest podstawą stabilnych finansów publicznych.

Od wielu lat w ujęciu krajowym, jak i europejskim, obserwujemy niepokojące zjawisko starzenia się społeczeństwa.

Jest to proces o charakterze zarówno społecznym, jak i ekonomicznym. Wzrastająca liczba ludności w wieku poprodukcyjnym staje się obciążeniem dla systemu emerytalnego, opieki zdrowotnej, czy opieki socjalnej.

Wykres 2. Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym

Źródło: opracowanie własne na podstawie BDL i Systemu Analiz Samorządowych.

WNIOSEK

Wartość wskaźnika jest na podobnym poziomie co średnia w grupie porównawczej.

Oznacza to, że Gmina Police boryka się z podobnymi problemami demograficznymi jak gminy objęte badaniem.

OBSZAR 2: SYTUACJA FINANSÓW PUBLICZNYCH

Aktywność gospodarcza mieszkańców jest istotnym warunkiem rozwoju społeczno-gospodarczego gminy. Znajduje ona swoje odzwierciedlenie w liczbie, wielkości, strukturze i kondycji lokalnych firm.

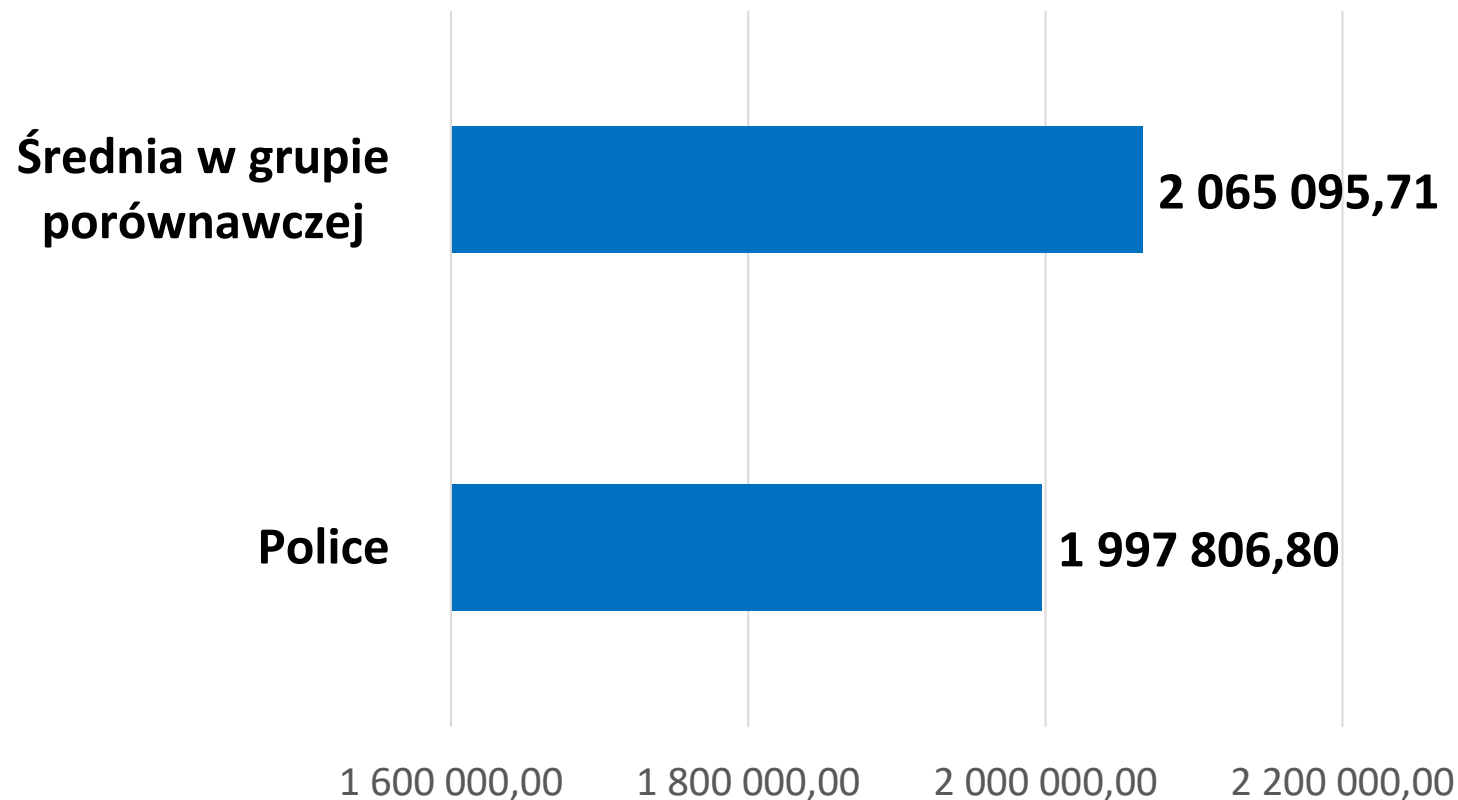
Wysoka aktywność gospodarcza wpływa na dochody gospodarstw domowych i jednostek samorządowych. Jest bodźcem do rozwoju infrastruktury technicznej i wysokiej jakości usług publicznych.

Znajduje to swoje odzwierciedlenie we wskaźnikach:

- 1. Dochody budżetu z tytułu udziału w PIT na 1000 osób w wieku produkcyjnym (średnia 3 letnia)**
- 2. Dochody budżetu JST z tytułu udziału w PIT na 1 mieszkańca (średnia 3 letnia) [w zł]**

Wykres 3. Dochody budżetu z tytułu udziału w PIT na 1000 osób w wieku produkcyjnym (średnia 3 letnia) [w zł]

Analiza wskaźnika wskazała, że za ostatnie 3 lata, średnia wartość kwot, które wpływają do budżetu Gminy Police z tytułu udziału w podatku PIT, jest nieznacznie niższa niż w przypadku średniej dla gmin w grupie porównawczej.

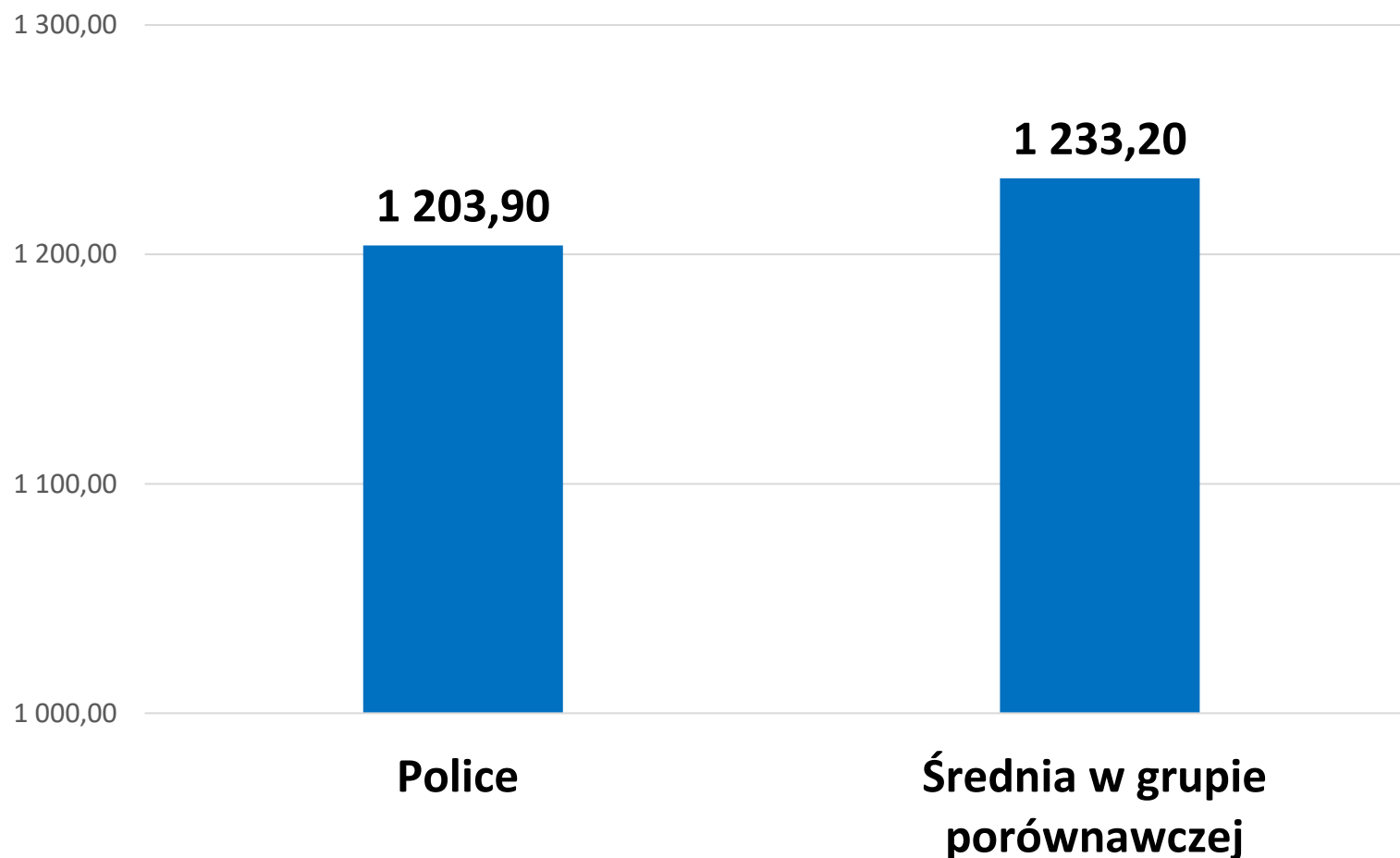

Źródło: opracowanie własne na podstawie BDL i Systemu Analiz Samorządowych.

Wykres 4. Dochody budżetu JST z tytułu udziału w PIT na 1 mieszkańca (średnia 3 letnia) [w zł]

Ważnym wskaźnikiem wskazującym na zamożność mieszkańców w Gminie Police jest wskaźnik dochodów z PIT w przeliczeniu na 1 mieszkańca.

Dochody z PIT wpływające do budżetu Gminy Police w przeliczeniu na jednego mieszkańca w ujęciu rocznym są niższe o **29,3 zł** od średniej gmin z grupy porównawczej.

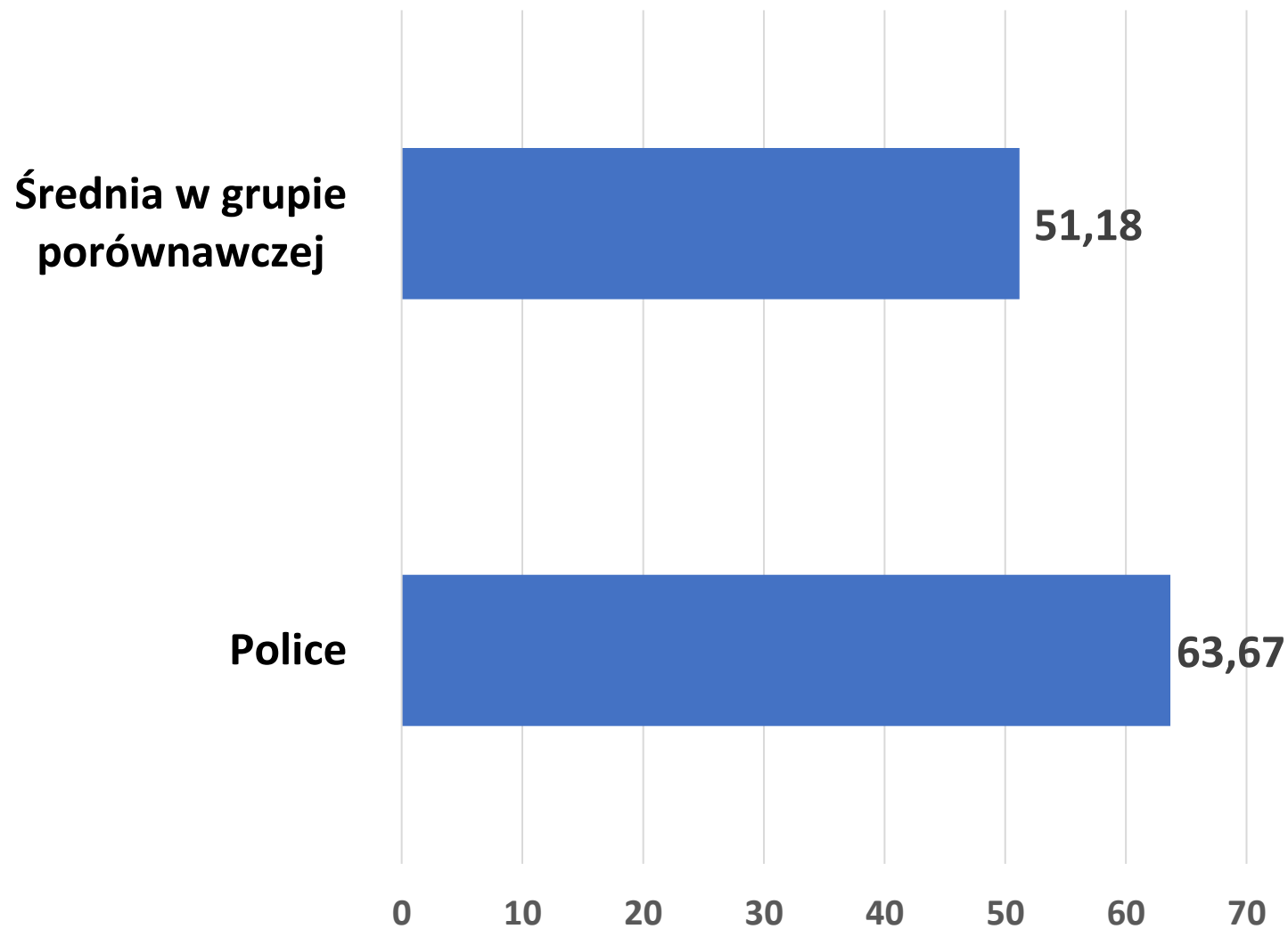
Źródło: opracowanie własne na podstawie BDL i Systemu Analiz Samorządowych.

Lokalna gospodarka rozwija się tylko wtedy, gdy dysponuje odpowiednimi zasobami.

Wśród nich za najistotniejsze uznaje się zasoby finansowe, które jednostka samorządu terytorialnego pozyskuje jako dochody własne.

**Dochody własne są
kluczem do realizacji
zadań samorządu
terytorialnego.**

**Wykres 5. Udział dochodów własnych w dochodach ogółem
(średnia 3 letnia) [w %]**

Źródło: opracowanie własne na podstawie BDL i Systemu Analiz Samorządowych.

WNIOSEK

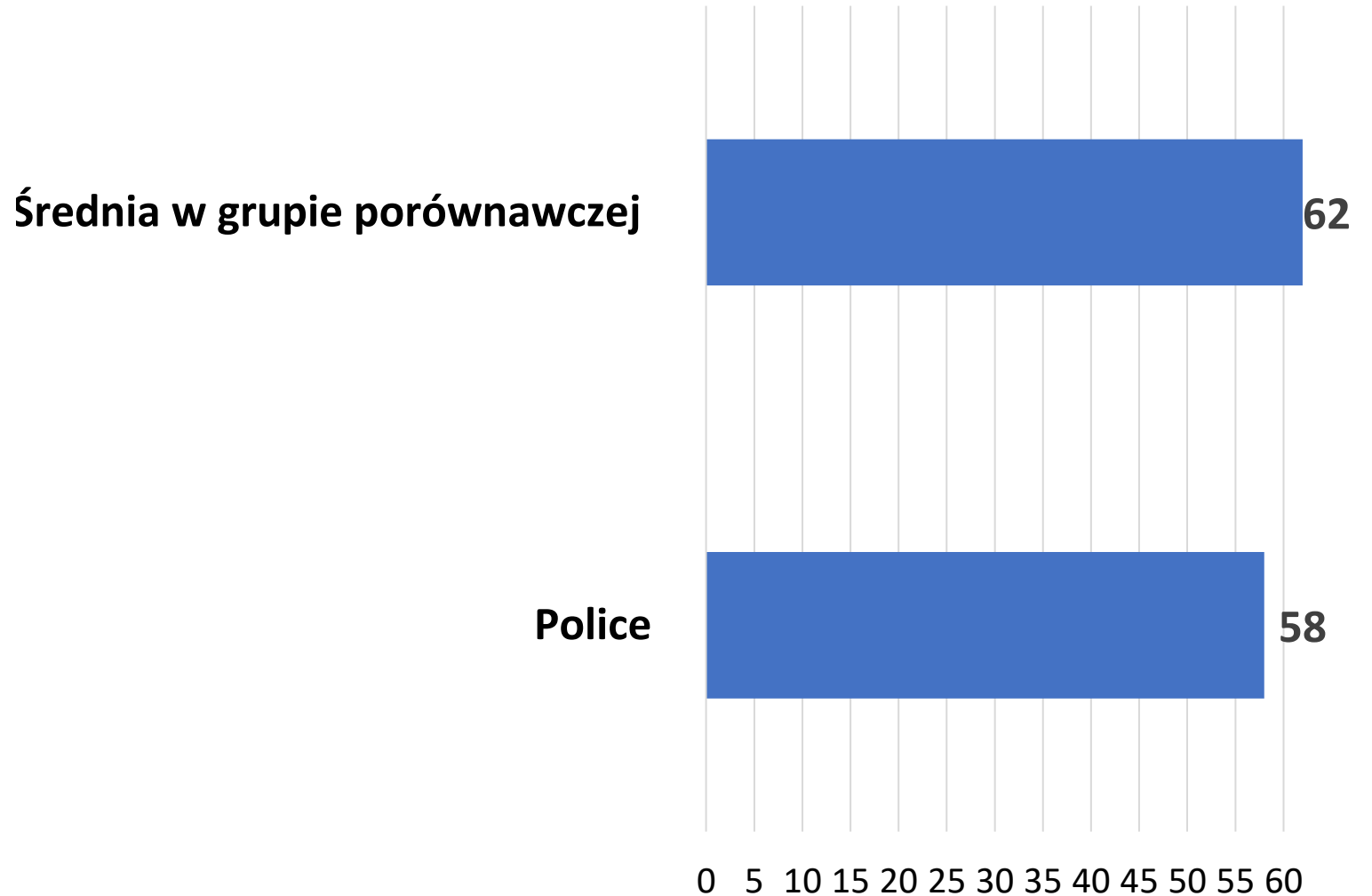
Gmina Police znajduje się w korzystnej sytuacji w zakresie pozyskiwanych dochodów własnych.

WYDATKI

Wysoka wartość inwestycji, jako element działań o charakterze strategicznym, podejmowanych przez samorzady, przynosi szereg korzyści w kolejnych latach.

Inwestycje są
czynnikiem wpływającym
na podnoszenie jakości
życia mieszkańców,
jak i wzrost atrakcyjności
gospodarczej
mikroregionu.

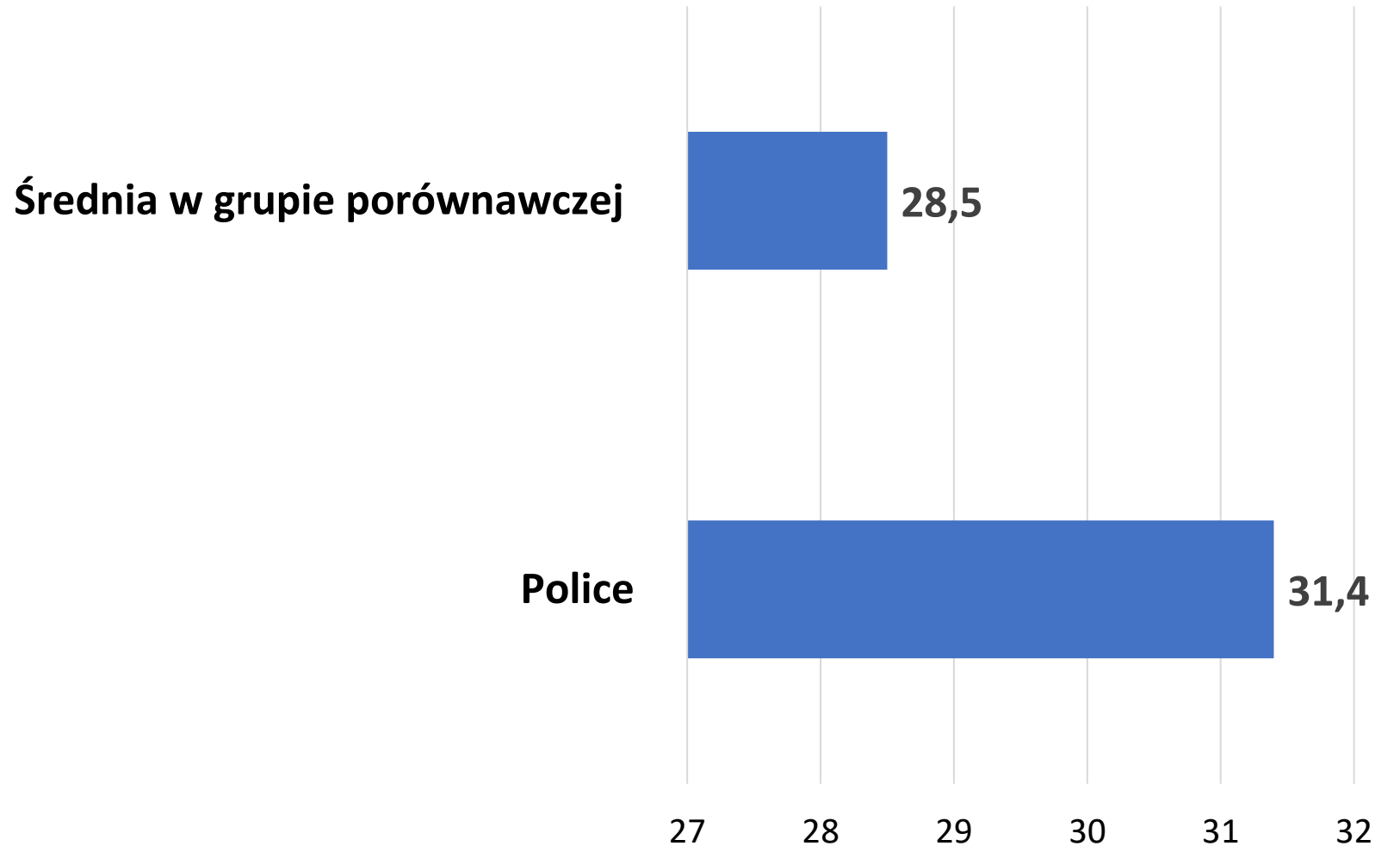
**Wykres 6. Poziom finansowania wydatków majątkowych
dochodami majątkowymi (średnia 3 letnia) [w %]**

Źródło: opracowanie własne na podstawie BDL i Systemu Analiz Samorządowych.

Wysoką jakość życia mieszkańców tworzy się między innymi dzięki wydatkowaniu środków na wkład własny do projektów finansowanych ze środków UE.

Wykres 7. Udział wydatków majątkowych na projekty dofinansowane z UE w wydatkach majątkowych ogółem (średnia 3 letnia) [w %]

Źródło: opracowanie własne na podstawie BDL i Systemu Analiz Samorządowych.

WNIOSEK

Gmina Police rozważnie prowadzi politykę w zakresie inwestycji finansując je z dochodów majątkowych i funduszy zewnętrznych.

INFORMACJE FINANSOWE

Budżet jest podstawowym instrumentem zarządzania finansami gminy. Pozwala gminie zaplanować jak rozdysponować dostępne środki finansowe. Budżet jako plan finansowy obejmuje dochody, wydatki oraz przychody i rozchody.

Jego wagę odzwierciedla fakt, iż wszystkie zadania gmin wymagające zaangażowania środków finansowych są możliwe do wykonania wyłącznie wtedy, gdy zostały zaplanowane w budżecie. Dlatego też budżet, a szerzej stan finansów gminy, uważany jest za najistotniejsze narzędzie zarządzania rozwojem jednostki samorządu terytorialnego.

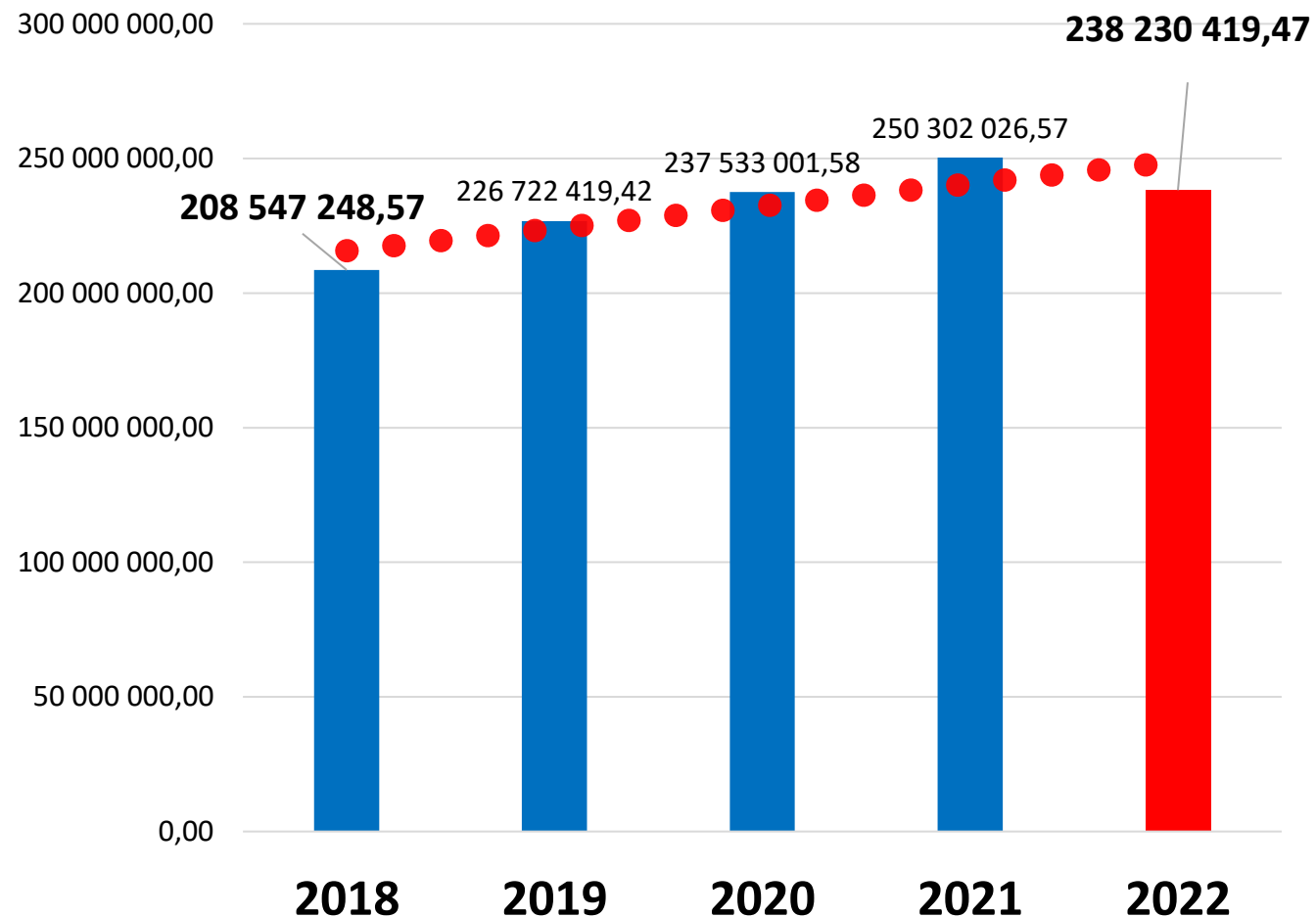
Wykres 8. Dochody ogółem Gminy Police w latach 2018-2022 [w zł]

DOCHODY

Analizując sytuację finansową Gminy w latach 2018-2022, należy zwrócić uwagę na fakt zwiększających się wpływów budżetowych.

W analizowanym okresie dochody Gminy wzrosły o ponad 14%. Zwiększyły się z **208 mln zł** w 2018 roku, do **238 mln zł** w 2022 r.

Jednocześnie należy wskazać, że w porównaniu z rokiem 2021 dochody budżetu były niższe.

Źródło: dane Urzędu Miejskiego w Policach

Tabela 3. Udział dochodów własnych w dochodach ogółem w latach 2019-2022

KATEGORIA	2019	2020	2021	2022
	(w zł)			
Dochody ogółem	226 722 419,42	237 533 001,58	250 302 026,57	238 230 419,47
Dochody własne	182 602 290,45	181 513 730,64	197 906 150,54	198 987 521,26
Udział w %	80,54%	76,42%	79,07%	83,53%

Źródło: dane Urzędu Miejskiego w Policach.

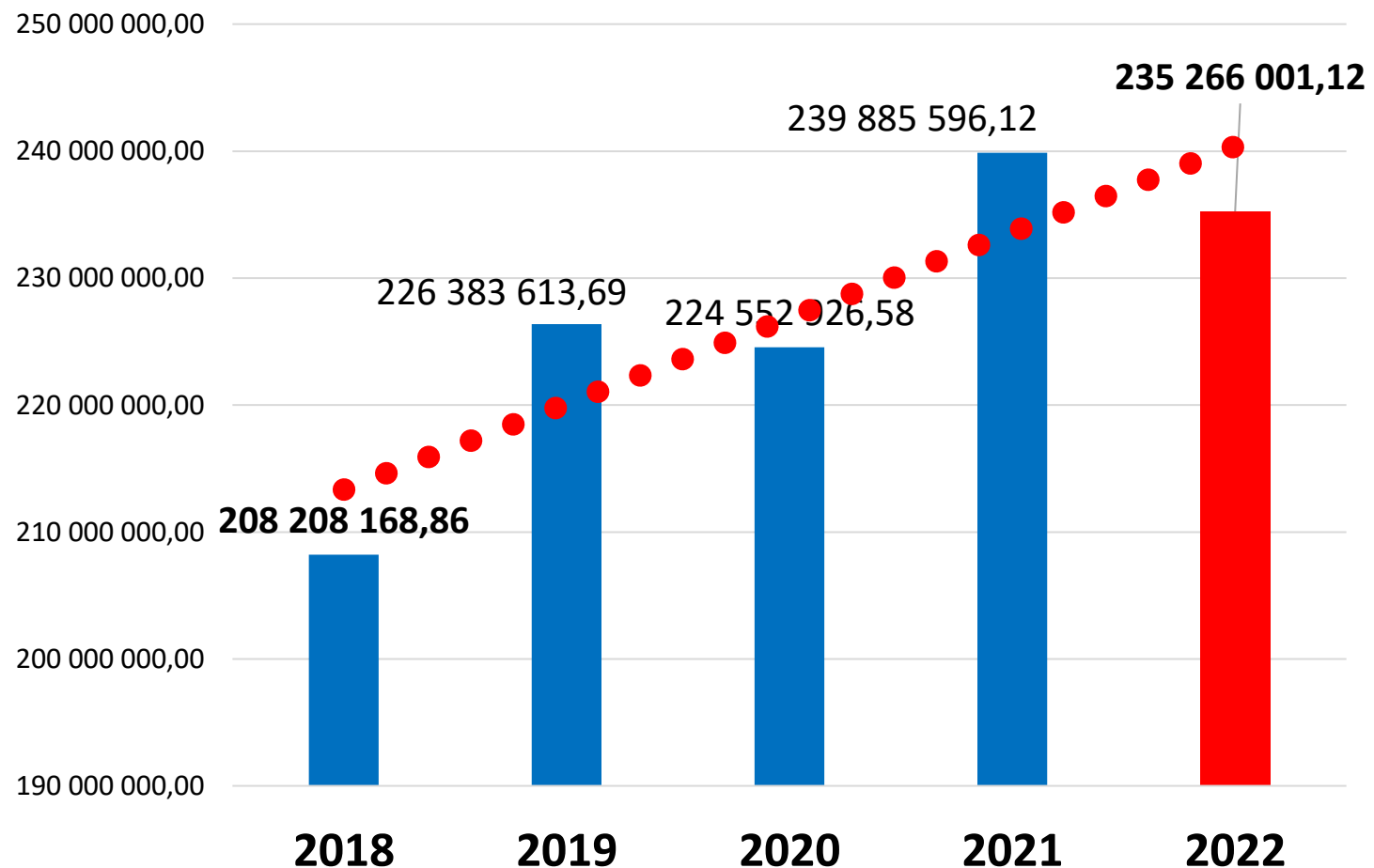
Analizując dochody budżetu Gminy Police w ostatnich latach należy wskazać, iż pomimo tego że dochody ogółem w 2022 roku były niższe niż w roku 2021, to w porównaniu z rokiem 2021 udział dochodów własnych w dochodach ogółem wzrósł do **83,53%** (wobec 79,07% w roku 2021).

WYDATKI

Istotnym czynnikiem wpływającym na kreowanie podstaw rozwoju lokalnej społeczności są wydatki samorządu terytorialnego.

W badanym okresie wydatki ogółem ponoszone przez Gminę Police w poszczególnych latach wyraźnie wzrastały. W roku 2022 wyniosły one **235 266 001,12 zł**, co oznacza, że były one o ponad **27 mln zł** wyższe niż w 2018 roku.

Wykres 9. Wydatki ogółem Gminy Police w latach 2018-2022
[w tys. zł]

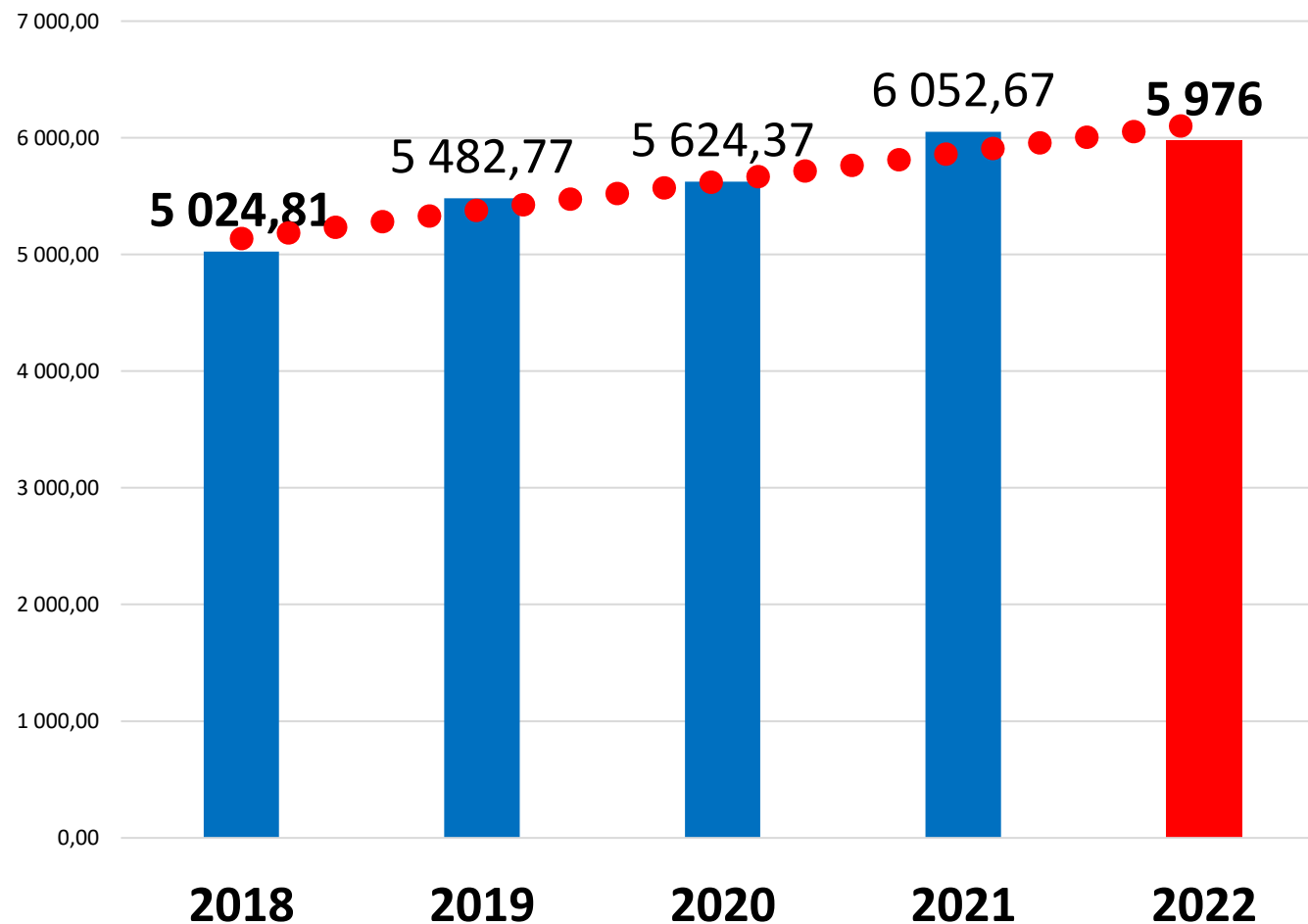
Źródło: dane Urzędu Miejskiego w Policach

WYDATKI

Wykres 10. Wydatki ogółem Gminy Police w latach 2018-2022
[w tys. zł]

W roku 2022 z budżetu Gminy Police w przeliczeniu na jednego mieszkańca wydano **5 976 zł** wobec 6 052,67 zł w roku 2021 i 5 024,81 zł w roku 2018.

Oznacza to wzrost o **951,19 zł** w porównaniu z rokiem 2018 i spadek o - 76,67 zł w porównaniu do roku 2021 .

Źródło: dane Urzędu Miejskiego w Policach

Szczegółowy zakres polityki finansowej prowadzonej przez Gminę Police przedstawiany jest w **„Sprawozdaniu rocznym z wykonania budżetu Gminy Police za 2022 rok” oraz „Informacji o stanie mienia Gminy Police według stanu na dzień 31 grudnia 2022 r.”**

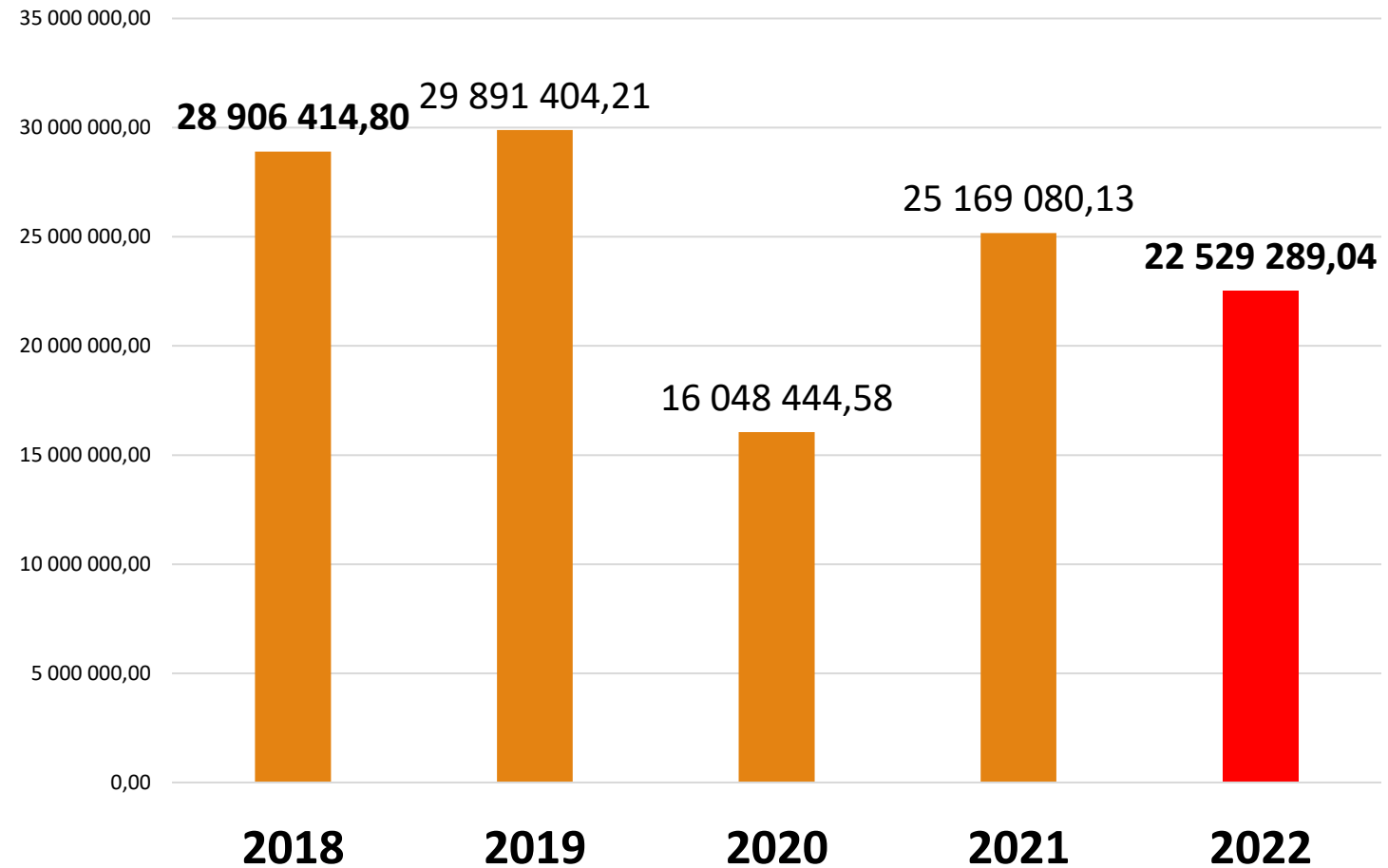
INFORMACJA O REALIZACJI POLITYK, PROGRAMÓW I STRATEGII

Rozwój jednostek samorządu terytorialnego,
to długookresowy proces celowo wprowadzanych zmian,
prowadzący do poprawy stanu, w którym dana jednostka
się znajduje.

Wykres 11. Wydatki majątkowe Gminy Police w latach 2018-2022 [w zł]

W roku 2022, w porównaniu z rokiem 2018, nakłady majątkowe inwestycyjne Gminy Police uległy zmniejszeniu o ponad 6 mln zł. W roku 2018 wydatkowano ponad 28 mln zł na inwestycje, a w roku **2022** **ponad 22 mln zł.**

Jednocześnie w okresie objętym analizą na cele inwestycyjne z budżetu Gminy Police wydatkowano **122 544 632,76 zł.**

Źródło: dane Urzędu Miejskiego w Policach.

STRUKTURA INWESTYCJI

- ROLNICTWO I ŁOWIECTWO – wydatkowano: **3 870 645,80 zł**;
- TRANSPORT I ŁĄCZNOŚĆ – wydatkowano: **3 296 785,28 zł**;
- TURYSTYKA – wydatkowano: **2 952 306,39 zł**;
- KULTURA I OCHRONA DZIEDZICTWA NARODOWEGO – wydatkowano: **2 259 592,28 zł**;
- OŚWIATA I WYCHOWANIE – wydatkowano: **2 084 985,61 zł**;
- ADMINISTRACJA PUBLICZNA – wydatkowano: **1 977 007,48 zł**;
- DZIAŁALNOŚĆ USŁUGOWA – wydatkowano: **1 544 498,89 zł**;
- GOSPODARKA MIESZKANIOWA – wydatkowano: **1 520 782,45 zł**;
- GOSPODARKA KOMUNALNA I OCHRONA ŚRODOWISKA – wydatkowano: **1 397 877,10 zł**;
- KULTURA FIZYCZNA – wydatkowano: **885 803,20 zł**;
- BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE I OCHRONA P.POŻ – wydatkowano: **656 746,37 zł**;
- POZOSTAŁE ZADANIA W ZAKRESIE POLITYKI SPOŁECZNEJ – wydatkowano: **51 569,69 zł**;
- POMOC SPOŁECZNA – wydatkowano: **30 688,50 zł**.

Rysunek 1. Rozbudowa terenów rekreacyjnych nad łąpią

Rysunek 2. Przebudowa budynku Miejskiego Ośrodka Kultury w Policach

Rysunek 4. Zmodernizowane boisko

Rysunek 3. Wizualizacja Przystanku SKM w Policach

OCHRONA ŚRODOWISKA

Wśród zadań, którymi musi zajmować się każda gmina, najczęściej wymienia się ochronę środowiska. Wydatki na gospodarkę komunalną i ochronę środowiska w Gminie Police były w 2022 roku trzecią największą pozycją w budżecie. W sumie na działania w tym zakresie wydatkowano **28 614 828,25 zł.**

DZIAŁANIA W ZAKRESIE OCHRONY ŚRODOWISKA W GMINIE POLICE W ROKU 2022 SKONCENTROWANO NA:

- UTRZYMYWANIU ZIELENI W PASACH DROGOWYCH
- UTRZYMYWANIE ZIELENI NA TERENACH GMINNYCH
- PROWADZENIE SPRAW DOTYCZĄCYCH PRYZNAWANIA DOTACJI NA MODERNIZACJĘ SYSTEMÓW GRZEWCZYCH
- OCHRONA ZWIERZĄT
- EDUKACJA EKOLOGICZNA
- POZOSTAŁE DZIAŁANIA

Rysunek 6. Nasadzenia w pasach drogowych na terenie Gminy Police

Rysunek 5. Mała architektura na terenie Skweru Ryszarda Kaczorowskiego i w Trzebieży

**Rysunek 8. Pomnik przyrody
w Siedlicach**

**Rysunek 7. Nasadzenia w Policach
(Osiedle Jasionica)**

WSPÓŁPRACA Z INNYMI SPOŁECZNOŚCIAMI SAMORZĄDOWYMI

Gmina Police od lat rozwija współpracę z samorządami spoza granic naszego kraju:

- ❑ od 1999 r. z niemieckim miastem PASEWALK,
- ❑ od 2002 r. z ukraińskim miastem NOWY ROZDÓŁ.

Rysunek 9. Pomoc humanitarna dla miasta Nowy Rozdół

Rysunek 10. Kolonie dla ukraińskich dzieci z Nowego Rozdołu w Policach

Ponadto Gmina Police w 2022 roku kontynuowała współpracę z:

- Związek Miast Polskich;
- Stowarzyszenie Gmin Polskich Euroregionu Pomerania;
- Stowarzyszenie Szczecińskiego Obszaru Metropolitalnego;
- Zachodniopomorska Regionalna Organizacja Turystyczna;
- Związek Portów i Przystani Morskich;
- Konwent Współpracy Samorządowej Polska – Ukraina;
- Lokalna Grupa Działania: „Dobre Gminy”.

PODSUMOWANIE

Najważniejszym zadaniem samorządów lokalnych, jest zaspokajanie potrzeb społeczności lokalnej.

Istotą działania samorządów jest nie tylko gospodarowanie zasobami lokalnymi, ale przede wszystkim tworzenie sprzyjających warunków dla intensyfikacji rozwoju lokalnego, wspierania aktywności lokalnej społeczności i podnoszenia jakości życia mieszkańców.

W roku 2022 w Gminie Police podejmowano szereg działań służących realizacji tych celów. W Raporcie przedstawiono szczegółowo ich wymiar.